

ΑΠΟ τῆς σκηνῆς τοῦ *Œuvre* ἐν Παρισίοις ἐδιδάχθη ὁ *Βασιλεὺς Κανδαύλης*, δράμα ἑμμετρον τρίπρακτον, τοῦ Ἀνδρέου *Gide*. Ὁ βασιλεὺς Κανδαύλης εἶνε βασιλεὺς τῆς Λυδίας, ὁ τελευταῖος τῶν Σανδωνιδῶν τῶν ἐκ τῆς Ὀμφάλης ἀπογόνων τοῦ Ἡρακλέους, ὁ ὁποῖος ἔζη ἑπτὰ περίπου αἰῶνας πρὸ Χριστοῦ καὶ ὁ ὁποῖος ἔσχε τὴν ματαιοδοξίαν νὰ ἐπιδείξῃ γυμνὴν τὴν σύζυγόν του εἰς τὸν εὐνοούμενόν του Γύγην. Ἡ βασίλισσα ὠργίσθη διὰ τὴν ἔμπλεων ἀδιαφορίας, ἀλαζονείας ἢ μωρίας πράξιν του ταύτην, καθ' ἣν διέθεσε τρόπον τινὰ αὐτὴν ἄνευ τῆς συναινέσεώς της, καὶ ἐφόνευσε τὸν Κανδαύλην διὰ τοῦ Γύγου, ὃν κατέστησεν εἶτα βασιλέα καὶ σύζυγόν της. Ὁ δραματοποιὸς παρουσιάζει τὸν Κανδαύλην ὡς πρόσωπον φιλοσοφικόν, ὡς ἀναπαράστασιν τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος δὲν ἤξεύρει τί νὰ κάμῃ τὴν εὐδαιμονίαν του, καὶ τὴν διακυβεύει, τὴν χάνει. Τί θὰ ἔπραττεν, ἂν δὲν ἔπραττε τοῦτο; Ἡ δὲ ἔμενεν ἀδρανῆς, ἀδιάφορος, ἀφοῦ δὲν ἤξεύρει εἰς τί ν' ἀπασχολήσῃ τὴν εὐτυχῆ ζωὴν του. Κατὰ τὸν *Gide* ἐπίσης ἡ πράξις τοῦ Κανδαύλου σημαίνει θυσίαν ὑπὲρ τοῦ Γύγου, εἶνε οἷονεὶ πρόσκλησις πρὸς διανομὴν ἐκ μέρους τῶν ἐχόντων τὸ πᾶν, πρὸς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι οὐδὲν κέκτηνται· ἀλλ' ἡ θυσία αὕτη ἀπέρρευσε ἐκ πλάνης μεγαλοθύμου καὶ ἀφελοῦς, ἀφοῦ ὁ Γύγης εὐθύς ὡς κατέλαβε τὴν εὐδαιμονίαν ἔσπευσε νὰ ἐξολοθρεύσῃ τὸν ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος τὸν προσεκάλεσε νὰ τὴν συμμερισθῇ. Ἐκ τούτου θὰ ἐξήγετο ὅτι ἡ ἀνθρωπότης εὐθύς ὡς ἀπελευθερωθῇ θὰ ἐστρέφετο λυσσώδης κατ' ἐκείνων οἱ ὁποῖοι θὰ προσε-

κάλουν αὐτὴν νὰ λάβῃ τὴν εἰς αὐτὴν ἀνήκουσαν μερίδα τῶν ἀγαθῶν. Εἶνε αὕτη ἐξήγησις τῶν προσώπων τοῦ Κανδαύλου καὶ τοῦ Γύγου, μὴ ἐξηγοῦσα τὸ παράπαν τὸ πρόσωπον τῆς γυναικός, διότι, τῇ ἀληθείᾳ, ἡ Βασίλισσα ἐξηγεῖται ἀφ' ἑαυτῆς. Ἡ γυνὴ αὕτη δὲν θέλει νὰ τὴν διαθέτῃ ἄλλος ἄνευ τῆς συγκαταθέσεώς της, καὶ εἶνε πολὺ δύσκολον νὰ τὴν κατακρίνη τις, καὶ εἶνε δύσκολον νὰ τὴν θεωρήσῃ ὡς σύμβολον, τὸ σύμβολον τῶν ἀνθρωπίνων ἀγαθῶν, ὑλικῶν τε καὶ πνευματικῶν, τὰ ὁποῖα ἀνήκουσιν ἀδιαφόρως εἰς τοῦτον ἢ ἐκείνον!